

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

СИДОРЕНКО ЮЛІЯ ВАЛЕНТИНІВНА

**«ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ
ВПЛИВ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА»
(на матеріалах ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД»)**

**Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Фіскальне адміністрування та митна
справа»**

**АВТОРЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеню «магістр»**

Чернігів 2020

Кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Навчально-наукового інституту економіки Національного університету «Чернігівська політехніка»

Науковий керівник: к.е.н., доцент Волот Олена Ігорівна, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Національного університету «Чернігівська політехніка»

Рецензент: заступник головного бухгалтера ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» Калиновська Галина Михайлівна

Захист відбудеться: « 21 » грудня 2020р. о 9.00 год. на засіданні Екзаменаційної комісії у Національному університеті «Чернігівська політехніка»

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
к.ф.-м.н., доцент

Юрченко М.Є.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Мета будь-якого підприємства – отримання прибутку та поліпшення фінансового стану суб'єкта господарювання. Важливим елементом для організації бухгалтерського обліку є формування та затвердження облікової політики на підприємстві. Облікова політика підприємства передбачає вибір методики бухгалтерського обліку та дає можливість використовувати різні варіанти відображення господарської діяльності у бухгалтерському обліку.

Облікова політика як специфічний елемент системи бухгалтерського обліку повинна створювати організаційно-методичне забезпечення виконання завдань бухгалтерського обліку. Відповідно, це вимагає від власників належної уваги до організації бухгалтерського обліку в цілому.

Таким чином, формування і реалізація облікової політики є тим інструментом, який дозволяє власникам організувати бухгалтерський облік так, щоб максимально задовольнити їх потреби в інформації для управління власністю.

Актуальність проблеми формування облікової політики та її вплив на фінансові результати досліджували в свої працях відомі вчені Т. В. Барановська, Ф. Ф. Бутинець, В. А. Кулик, В. С. Лень, С. М. Міщенко, М. С. Пушкар, Ю. А. Верига, О. Г. Дроздова та інші.

Віддаючи належне вагомому внеску вище зазначених авторів, слід звернути увагу, що вивчення проблеми формування облікової політики та її вплив на фінансові результати залишається недостатньо розробленим і вимагає додаткових досліджень.

Метою написання кваліфікаційної магістерської роботи є узагальнення і систематизація теоретичних, методологічних і практичних питань формування облікової політики та її вплив на фінансові результати діяльності підприємства, а також розробка заходів щодо удосконалення облікової політики.

Для досягнення зазначеної мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- узагальнити сутність та значення поняття «облікова політика» в науковій економічній літературі;
- дослідити методику формування облікової політики та вплив елементів на фінансові результати підприємства;
- розглянути інформаційно-правове забезпечення щодо формування облікової політики;
- надати фінансово-економічну характеристику підприємства та оцінити фінансову діяльність досліджуваного підприємства;
- проаналізувати фінансові результати підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення облікової політики та шляхи підвищення прибутковості підприємства;
- визначити резерви підвищення прибутковості підприємства.

При дослідженні використовувалися наступні методи: для розкриття сутності та значення – методи узагальнення і порівняння, для визначення загальних тенденцій – методи індукції та дедукції.

При визначенні системи економічних показників було застосовано методи хронологічного та систематичного спостереження, при формуванні висновків – обґрунтування та узагальнення.

Базою для написання кваліфікаційної магістерської роботи є ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД», метою діяльності якого є ремонт і монтаж машин та устаткування. Адреса підприємства: Україна, Чернігівська область, місто Чернігів, вулиця Захисників України будинок 25А, 14030.

Об'єкт дослідження – процес організації формування облікової політики та її вплив на фінансові результати діяльності на ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД».

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів формування облікової політики та її вплив на фінансові результати діяльності підприємства.

Інформаційною та правовою базою для написання магістерської роботи стали національні та міжнародні нормативні акти, розробки науковців, дані мережі Інтернет, звітність та облікова політика ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД».

Результати досліджень можуть бути використані при прийнятті рішень щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регулюють організацію обліку та аудиту доходів і витрат суб'єктів господарювання в Україні, дані Державної служби статистики України, фінансова звітність та дані первинних документів ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД», праці вітчизняних і зарубіжних науковців.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у запропонованих заходах у роботі для покращення системи обліку та внутрішнього контролю фінансових результатів та формуванні облікової політики ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД».

Практичне значення одержаних результатів. Результати досліджень можуть бути використані при прийнятті рішень щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, одинадцяти підрозділів, висновків списку використаних джерел. Основний зміст роботи викладений на 95 сторінках. Робота містить 35 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел з 90 найменувань та 7 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У вступі наведена актуальність обраної теми, мета, об'єкт, предмет та завдання роботи, методи дослідження, використана інформаційна база, структура роботи.

У першому розділі «Теоретичні основи формування облікової політики підприємства» розкрито основні поняття та значення облікової політики, основні поняття та значення облікової політики, організаційні аспекти та методика її формування, описано вибір елементів облікової політики та їх вплив на фінансовий результат та охарактеризовано інформаційно-правове забезпечення формування облікової політики.

Виявлено, що облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються суб'єктом господарювання для ведення обліку, складання та подання фінансової звітності в межах, визначених законодавством.

Вдало сформована облікова політика надає можливість задовольнити усіх зацікавлених осіб детальною та достовірною інформацією про результати діяльності та реальний фінансовий стан підприємства, необхідною для прийняття обґрунтованих рішень.

Заключним етапом формування облікової політики підприємства є документальне оформлення облікової політики на підприємстві. Основним внутрішнім нормативним документом, який регулює питання організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, є розпорядчий документ, який містить обрані елементи облікової політики і має назву Наказ про облікову політику.

Наказ про облікову політику може слугувати як базовий документ, на якій орієнтується бухгалтерія в системі нормативних документів для організації обліку на підприємстві.

У другому розділі роботи «Організація обліку і аналіз фінансових результатів ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» та вплив на них облікової політики підприємства» наведено аналіз тенденції та напрямів розвитку промислових підприємств, досліджена фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства, проаналізовано фінансові результати ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» та досліджена організація формування облікової політики підприємства та її вплив на формування фінансових результатів діяльності підприємства. Підприємство почало свою діяльність з 2008 року.

Об'єкт дослідження розглянуто на основі даних ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД», метою діяльності якого є ремонт і монтаж машин та устаткування. Підприємство використовує журнально-ордерну форму обліку та працює в програмних забезпеченнях 1С «Підприємство 8.2» і М.Е.Дос.

Чистий дохід у підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» з кожним роком зменшувався, але підприємство відповідно зменшило витрати і мало чистий прибуток, який з кожним роком поступово зростав.

Аналізуючи показники в даному розділі, можна зробити висновок, що 2017-2018 роки для підприємства виявились напруженими, оскільки підприємство мало фінансову залежність від зовнішніх джерел, та більшість показників не досягали нормального значення. А в 2019 році стан підприємства покращився, більшість коефіцієнтів досягли норми, що свідчить про ефективне ведення господарської діяльності та у підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» з'явилися вільні ресурси, що дало змогу покрити свої поточні зобов'язання.

Виявлено, що на фінансові результати впливають такі показники, як: модель оцінки основних засобів, визначення методу оцінки вибуття запасу та визначення методу нарахування амортизації.

У третьому розділі роботи «Шляхи удосконалення організації обліку фінансових результатів та удосконалення формування облікової політики» було розглянуто напрями удосконалення організації обліку фінансових результатів, описано шляхи удосконалення формування та послідовності проведення облікової політики підприємства та визначено резерви підвищення прибутковості підприємства.

Грунтуючись на результатах проведеного аналізу доходів і витрат ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД», запропоновано змінити елемент облікової політики щодо методу амортизації малоцінних необоротних активів із 100% на метод 50% на 50%. Оскільки, запропонований поділ дозволить зменшити величину витрат у звітному році, а також забезпечить більш раціональний розподіл витрат на підприємстві.

Аналізуючи результати щодо доходів і витрат підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД», запропоновано удосконалити організацію обліку на підприємстві, формування облікової політики та підвищення прибутковості ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД», що наведені у таблиці 1.

На досліджуваному підприємстві ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» були виявлені недоліки в обліковій політиці підприємства, які свідчать про необхідність вдосконалення даної політики.

В результаті аналізу облікової політики ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» було виявлено, що на підприємстві відсутній графік документообігу. Запропонований графік документообігу наведений в додатках

Для підвищення прибутковості підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» запропоновано оновити або модернізувати технічне обладнання для збільшення обсяг виробництва, мотивувати та надання додаткових стимулів персоналу для скорочення кількості бракованої продукції.

**Пропозиції щодо удосконалення організації обліку, формування
облікової політики та підвищення прибутковості ТОВ «ДП
«ЗАВОД РАПІД»**

Заходи	Шляхи вдосконалення	Очікуваний результат
Поліпшення організації обліку фінансових результатів та удосконалення системи управлінського обліку підприємства	Перехід з програмного забезпечення 1С «Підприємство 8.2» на програмне забезпечення 1С «Підприємство УВП 8.2»	Конфігурація є комплексним рішенням, що охоплює основні контури управління та обліку на виробничому підприємстві. Вона дозволяє організувати єдину інформаційну систему для управління різними аспектами діяльності підприємства
Удосконалення наказу про облікову політику	Удосконалення облікової політики: змінити вартість основних засобів, нематеріальних активів та малоцінних необоротних матеріальних активів згідно діючого законодавства; додати окремий розділ щодо управлінського та податкового обліку; розкрити відповідальність за виконання наказу і зазначити відповідальними осіб). Розробка графіку документообігу, Розробка положення про організацію бухгалтерського обліку.	Раціональне ведення бухгалтерського обліку. Економія робочого часу облікового персоналу, забезпечення належного рівня контролю та обліку на підприємстві.
Підвищення прибутковості підприємства, збільшення рентабельності	Збільшення об'єму продажів послуг, що користується найбільшим попитом. Підвищення ціни реалізації при підвищенні якості послуг	Резерв збільшення валового прибутку підприємства
	Зниження витрат та собівартості реалізованих послуг	Підвищення рентабельності діяльності

**Джерело: розроблено автором*

ВИСНОВКИ

1. У кваліфікаційній магістерській роботі наведено теоретичне дослідження тлумачення терміну «облікова політика». На основі узагальнених підходів, запропоноване наступне визначення: «Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються суб'єктом господарювання для ведення обліку, складання та подання фінансової звітності в межах, визначених законодавством».

2. До основних елементів облікової політики, які мають найбільший вплив на фінансові результати, належать: облік основних засобів, облік запасів, облік дебіторської заборгованості, облік забезпечень наступних витрат і платежів, облік витрат.

3. Основний документ, що регулює питання організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві – це Наказ (або Положення) про облікову політику. Розпорядчий документ передбачає положення, які стосуються організації, технології, та методики бухгалтерського обліку, а також контролю й організації відповідальності.

4. ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» створене для виготовленню деталей з металів, сплавів, спеціальних сплавів на базі технологій токарної, фрезерної, шліфувальної, глибокого свердління, як одиничного так і масового виробництва. Спеціалізується на виготовленні всілякої побутової апаратури і виробів. Може розробляти вироби як самостійно так і в кооперації з пропозицією замовника.

5. Чистий дохід у підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» з кожним роком зменшувався, але підприємство відповідно зменшило витрати і мало чистий прибуток, який з кожним роком поступово зростає. Аналізуючи показники трьох років, зазначимо, що 2019 рік для підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» став успішним, оскільки більшість показників досягли нормального значення. У 2017-2018 роках мало значну фінансову залежність від зовнішніх джерел, але в 2019 році коефіцієнт платоспроможності (автономії) досяг норми і склав 0,64, це свідчить, про те, що підприємство мало змогу власними коштами погасити зобов'язання. Також в 2019 років у підприємства з'явився вільних обсяг ресурсів, що склав 1854 тис. грн.

6. На досліджуваному підприємстві ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» були виявлені недоліки в обліковій політиці підприємства, які свідчать про необхідність вдосконалення. Проаналізувавши облікової політику на підприємстві ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» було виявлено, що на підприємстві відсутній графік документообігу. Запропонований графік документообігу наведений в додатках. В розпорядчому документі відсутні основні відомості підприємства і не зазначена форма організації бухгалтерського обліку, тому запропоновано додати загальну інформацію про підприємство. Також в наказі про облікову політику вказала вартість основних засобів, нематеріальних активів та малоцінних необоротних матеріальних активів 2500 грн, згідно з 2012 роком, тому рекомендовано змінити згідно діючим законодавством. Оскільки Рекомендовано додати окремий розділ щодо управлінського та податкового обліку. В наказі не вказані відповідальні особи, тільки директор,

тому доцільно розкрити відповідальність за виконання наказу і зазначити відповідальними осіб.

7. Для підвищення прибутковості підприємства ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» запропоновано змінити елемент облікової політики щодо методу амортизації малоцінних необоротних активів із 100% на метод 50% на 50%. Оскільки, запропонований поділ дозволить зменшити величину витрат у звітному році, а також забезпечить більш раціональний розподіл витрат на підприємстві. Також запропоновано оновити або модернізувати технічне обладнання для збільшення обсяг виробництва, мотивувати та надання додаткових стимулів персоналу для скорочення кількості бракованої продукції.

8. Для удосконалення системи управлінського обліку підприємства рекомендовано змінити програмне забезпечення з 1С «Підприємство 8.2» на 1С «Підприємство УВП 8.2».

9. Основними джерелами резервів підвищення рівня рентабельності продукції є збільшення суми прибутку від реалізації продукції, зниження собівартості продукції. При збільшенні об'єму виробництва і реалізації послуг на 15%, зниженні на 0,062 грн. витрат на 1 гривню реалізованих послуг ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» отримає додатковий прибуток в сумі 42 500,00 грн. і збільшить рентабельність продажів на 0,17%.

АНОТАЦІЯ

Сидоренко Ю.В. Формування облікової політики підприємства та її вплив на фінансові результати діяльності підприємства (на матеріалах ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД»). – Рукопис

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» ОПП «Облік і оподаткування». – Національний університет «Чернігівська політехніка». – Чернігів, 2020.

Кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та формування облікової політики підприємства, а також підвищенню резерву прибутковості підприємства.

У роботі розглядаються основні поняття та значення облікової політики, організаційні аспекти та методика її формування, описано вибір елементів облікової політики та їх вплив на фінансовий результат та охарактеризовано інформаційно-правове забезпечення формування облікової політики.

Наведено аналіз тенденцій та напрямів розвитку промислових підприємств, досліджена фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства, проаналізовані фінансові результати ТОВ «ДП «ЗАВОД РАПІД» та досліджена організація формування облікової політики підприємства та її вплив на формування фінансових результатів діяльності підприємства.

Розглянуто напрями удосконалення організації обліку фінансових результатів, описано шляхи удосконалення формування та послідовності проведення облікової політики підприємства та визначено резерви підвищення прибутковості підприємства.

За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо: удосконалення обліку фінансових результатів, удосконалення наказу про облікову політику, розроблено графік документообігу та розраховано резерви підвищення прибутковості підприємства.

Ключові слова: ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА, НАКАЗ ПРО ОБЛІКОВУ ПОЛІТИКУ, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЧИСТИЙ ДОХІД, ПРИБУТОК, ВИТРАТИ, ПРИБУТКОВІСТЬ.